

- Per guiar el públic en el mar de novetats, l'equip de crítics de l'AVUI comenta 100 dels títols que avui podeu trobar a les parades. Per sort, no ha resultat fàcil fer la tria, gràcies a una oferta editorial rica i plural. Si algun criteri ha presidit l'elecció ha sigut el d'agafar llibres destinats a durar. Els lectors teniu l'última paraula

Narrativa catalana

Xavier Pla

Quim Monzó
Quaderns Crema

Mil cretins

L'últim llibre de Quim Monzó, *Mil cretins*, conté algunes de les millors narracions de la seva trajectòria. Amb un talent renovat, Monzó desplega la seva enorme capacitat literària per escriure uns relats amb una prosa neta i eficaç, amb una llengua tan impecable que ni es veu, amb la bellesa de les coses ben fetes.

Monzó presenta una visió desencantada de la vida que com més va més es torna melancòlica. Aixeca una cartografia urbana, fotografia un atlas de la identitat contemporània del qual es desprèn un complex món interior, amb humor negre i protagonistes angoixats. Són dinou contes, dividits en dues parts. Potser els de la segona haurien d'haver aparegut en algun llibre anterior. Els primers són més densos i enigmàtics. És com si Monzó es renarrativitzés per transposició autobiogràfica. N'hi ha molts d'escrits en primera persona, els personatges tenen records infantils i els expliquen. Destaquen tres contes inoblidables, magistrals, que causen estupor per la seva perfecció formal: *Dissabte*, *L'arribada de la primavera* i *Miro per la finestra*.

Albert Mas-Griera
La Campana

La cua del mestre

Són deu històries dominades per l'atzar, els secrets i l'element fantàstic, escrites amb una prosa de gran precisió, una mica aspra i freda. Als contes de l'últim llibre de

Mas-Griera hi ha molts àngels, criatures que irrompen en situacions quotidianes o que acompanyen moments dels mortals sense intervenir-hi.

L'autor sorprèn amb elements de la immediatesa quotidiana que se sotmeten al distanciament del mite. Recria episodis bíblics i, més que girar-los o reescriure'ls, els dona una continuació. Alguns presenten un record inesborrable, que es manté viu després de mesos de la lectura. *La cua del mestre* narra la vida de Llätzer després d'haver tornat. *A Nombres, o una nit de reis*, Maria té dos nens, Jesús, i un altre de pell més fosca. Els astròlegs li posaran un nom amb la mateixa lletra inicial i final: Judes... En altres contes, el to és actual. *A Fantasmies*, una nena rep un regal d'un desconegut: unes ulleres per veure els àngels. *A Conte de Nadal*, un empleat viola els cadàvers de dones del tanatori. En les mortes, hi veu "una il·lusió modesta" que ja no troba en les vives. Un nit arriba el cos d'una noia jove. Després de posseir-la, ella es desperta per sorpresa i continua vivint.

Miquel Pairoli
La Magrana

Cera

Amb una prosa que no és mai enlluernadora ni efectista, Miquel Pairoli presenta una novel·la de factura clàssica, *Cera*, d'un realisme asfixiant, veritable exploració en la dimensió provinciana de l'esperit humà. Influït per Pla i Lampedusa, Pairoli dissectiona els canvis socials i la manera com aquests acaben condicionant la vida quotidiana de la gent. Els seus llibres són lents, *slow-cooked*, estan pensats per donar a la llengua una forta densitat moral i per captar l'atenció del lector a partir d'una pausada exigència estilística.

Publicacions de l'Abadia de Montserrat AUSIÀS MARC, 92-98 INT. TEL. 93 245 03 03. comanda@pamsa.cat www.pamsa.cat

POESIA

VERD

3 CONTES DE SANT JORDI

3 CONTES D'EXCURSIÓ

NOVETATS DE SANT JORDI

SARAZAD I LES MIL I UNA NITS

Els protagonistes de la novel·la són dos germans propietaris d'una cereria situada prop de la seu episcopal d'una capital de províncies franquista, mai denominada però que fa pensar molt en Girona. Amb la seva sorda rancúnia i els seus silencis delators, molts dels personatges viuen una nova prosperitat econòmica gràcies a la dictadura i l'Església: "El franquisme els feia una mica de repugnància – a estones, força – però bé que s'hi havien engraiat".

La metàfora de la cera és simple però funciona perfectament. La cera està estretament lligada a l'escriptura i a la memòria, a les traces que totes dues deixen. A més, la cera és dura però mal·leable, es fa i es desfà, i s'acaba fonent.

Sebastià Alzamora

Proa

Nit de l'ànima
A *Nit de l'ànima*, Sebastià Alzamora recrea el mite de Faust amb una faula onírica i obsessiva que explica la baixada als inferns d'un personatge incapaç d'acabar una novel·la. El to esperpèntic i l'estil nerviós i sacsejat donen al llibre un registre satíric, grotesc i molt humorístic. El Faust d'Alzamora es troba, horroritzat, que li desapareixen els genitals. Al seu lloc, hi brilla una intensa llum del color blau de l'ampolla de Bombay Sapphire.

Al llarg de tota una nit espantosa i insuportable, vagareja per una Barcelona coberta de líquens malignes. Exorcitzats els seus malsons, despertat de la borratxera del món exterior, convençut que tot ha estat una projecció de la seva ment trastornada, Faust torna a la realitat i retroba un estat de gràcia semblant al de la il·luminació.

Podrà interessar més o menys, però val la pena endinsar-se en aquesta obscura història i avançar sense precaucions per la nebulosa eròtica, etílica i mística que envolta el protagonista. Aquest és un llibre que reclama lectors sense prejudicis, que no es deixin escandalitzar pel que només és la superfície d'una narració dionisiaca, que sàpiguen apreciar el seu humor goliardesc, excessiu i provocador.

Anna Carreras

Empúries

Camisa de foc
Aquest llibre breu, intens i torbador, és una narració obsessiva i neguitosa d'una nova veu que es presenta ja molt construïda, amb la contundència necessària per arribar a molestar

el lector obligant-lo a recórrer els camins caòtics de la ment. Es desplega a través d'una narrativitat onírica i delirant de gran bellesa, amb una prosa poètica que bull, crepita i s'inflama contínuament, i que converteix el llibre en una veritable bomba de rellotgeria metafòrica.

La novel·la explica el deliri d'una moderna Lady Frankenstein, acusada de nou assassinats. Reconstruïa el rostre del seu amant amb altres cares d'homes que havia seduït, assassinat i esquarterat. El nou rostre adobat, amb cada facció retallada i enganxada, havia acabat assemblant-se al d'un seu misteriós amant. Victima d'una alteració del jo, és examinada per un psiquiatre. Entre els papers del seu dossier, sorgeix una febrosa carta d'amor-passió i una exploració de nou casos de patologies: esquizofrènia, paranoia, angoixa, anorèxia, hipocondria, autisme, obsessió, bipolaritat i amnèsia. Cadascuna es correspon a un teorema matemàtic i a una tipologia masculina d'amants alats i neuròtics.

Najat El Hachmi

Planeta

L'últim patriarca

Amb *L'últim patriarca*, Najat El Hachmi demostra sobradament que té uns dots indiscutibles com a escriptora. La intel·ligència narrativa amb què dona forma al seu duríssim passat familiar i al ric llegat de la literatura oral amaziga que l'acompanya formen una història que és alhora dramàtica i divertida, picant, tendra i esfereïdora.

Mimoun és l'últim representant d'una casta de patriarques autoritaris, violents, d'origens immemorials. En un món rural, envoltat de dones, el seu aprenentatge social es limita a la seva educació sexual. La història de la vida del pare ocupa tota la primera part. Com si la narradora, la seva filla, necessités exposar a la superfície tota l'herència familiar per poder després començar a parlar, adquirir una nova identitat i descobrir tot allò que el seu pare li havia negat, ja sigui la llibertat, la tendresa, el desig o la comunicació. És emocionant comprovar com l'escriptura dona una nova identitat transgressora a la narradora, la paraula li serveix com a expiació per deslliurar-se del seu passat i començar a teixir el camí cap a l'enterrament definitiu del patriarcat, amb una escena final contundent.

Jaume Cabré

Espaterrant

El tema de fons, el polític, és si la societat catalana està disposada a defensar que la diada de Sant Jordi és, *principalment*, el dia del llibre en català. El tema periodístic és el de la diatriba entre mediàtics i no mediàtics que revifa cada any. Vist a peu de carrer, el dia de Sant Jordi és l'espectacle. El foraster que ho observi, a part de quedar bocabadat, s'endrà una visió deformada de la nostra capacitat de lectura; no se li acut pensar que és el dia que també surt al carrer la gent que només compra un llibre a l'any. Però és cert que tothom és al carrer per causa dels llibres. I que la rosa és un costum molt bonic. I que s'esdevé a tot el país. I que hi ha la complicitat de les escoles i fins i tot de moltes empreses per relaxar l'horari. I que és un encert que es mantingui com a dia feiner. Vist des de fora és espanterrant, sí.

Però també hi ha l'atabalament dels llibreters, que es juguen la temporada en un sol dia. I l'allau de novetats que fa que aquells llibres que duen dos o tres mesos fent la viu-viu als taulells desapareixen engolits per tanta novetat sobtada. És espanterrant.

I encara hi ha una altra manera de mirar-s'ho: des dels ulls de l'escriptor que ha comès la badada de treure un llibre per Sant Jordi. És una imprudència que es paga cara, perquè l'editor –és la seva obligació– no pot deixar de passejar l'autor per grans magatzems i parades al carrer; i el pobre poeta o

narrador o el que sigui es passa el dia corrent i fent tard a totes les cites, seient en una mena d'aparador per davant del qual passen els ciutadans amb cara de curiositat (et sents peix de coloret dins la peixera), comparant el teu rostre amb el nom amb què t'anuncien, sense dignar-se a mirar els llibres que tens al davant (que són escrits per tu si a la parada han pensat a fer el canvi de llibres així que ha marxat l'escriptor que hi seia l'hora abans) i, amb una mica de mala sort, et toca seure al costat de l'Espinàs o del Martí Gironell que no paren de signar i, de tant en tant, de donar-te conversa perquè els fas cosa. És espanterrant, la diada. Al Japó van mirar d'imitar-la. Ara els italians ho estan estudiant... És que, malgrat tot el que he dit, t'ho miris com t'ho miris, la diada és espanterrant.

I el pobre escriptor es passa el dia corrent i fent tard a totes les cites

Joan Miquel Oliver **El misteri de l'amor**

Empúries El lletrista i compositor del grup Antònia Font, Joan Miquel Oliver, ha publicat un llibre fresc i imaginatiu, amb molt d'humor, sobre les dificultats de mantenir l'enamorament. És un llibre irregular, fet amb materials superposats, alguns de clarament autobiogràfics. El qualificatiu de novel·la pop li va bé. La imaginació és el gran motor del llibre, però hi ha també un exercici d'aproximació generacional a un món canviant i líquid. Destaquen les anècdotes quotidianes, d'amor i de desamor de les parelles, de ressaques i de discussions. Altres moments són hilarants. Un artista plàstic rep un dia un encàrrec per fer una gran escultura el Dia de la Dona. Decideix muntar una vulva gegant. Però la seva dona, i mare de la seva filla, detecta que el model en què s'inspira el seu marit no és el seu... No només perd la dona sinó que, després, també la vulva gegant, que s'escapa volant, enfurismada. Preocupat, recorre a un filòsof després d'adonar-se que l'anunci, "Pienso a domicilio" no és per vendre menjar per als animals. Es tracta d'algú que visita les cases i es posa a pensar, segons una extensa bibliografia a disposició del client.

Josep Pla **El rellotger de Creixells**

Destino En la vastitud oceanogràfica de l'*Obra completa* de Josep Pla, hi ha més d'una perla desconeguda. Ara l'editorial Destino ha tingut la felicitat de publicar de manera independent la narració *El rellotger de Creixells*, que havia aparegut per primera vegada dins del volum 38, *Escrips empordanesos*.

Escrit als vuitanta anys, és un relat apassionant, una bona mostra del talent narratiu de l'autor d'*El quadern gris*, sobretot, una excel·lent miniatura de la seva particular visió del món. Hi ha tot Pla: l'observador, l'escèptic, el conservador, el materialista, el realista o el murri. El llibre és, en realitat, una investigació aparentment insubstancial, una enquesta periodística sobre la figura del Rellotger de Creixells, un bandoler de molta anomenada a l'Alt Empordà del segle XIX i que va acabar garrotejat a Girona l'any 1876. Pla reconstrueix el context històric i social de l'època, però sense cap mena de pretensió erudita, sinó intentant rescatar de l'oblit les restes de la memòria.

Joan Josep Isern

Manuel Baixauli **L'home manuscrit**

Proa Fa uns mesos, quan vaig publicar aquí el comentari sobre *L'home manuscrit*, acabava augurant que seria un dels llibres que quedarien del 2007. No em vaig equivocar: fins al moment d'escriure aquesta nota ja porta dos premis de la crítica guanyats: el Salambó i el de la Crítica Catalana.

Aquesta és una novel·la poc habitual, ja que per davant d'allò que agrada tant dir als nostres editors de l'"acció trepidant" o dels "personatges apassionants" hi posa les idees. Baixauli ens parla sobre el poder que té l'escriptura per canviar-nos el destí, per lluitar contra l'oblit i per posar ordre en el caos que ens envolta. I ho fa amb un artefacte literari que funciona rodó com un mecanisme de rellotgeria.

Dues notes finals: que sigui un llibre d'idees no vol dir que no sigui amè i que no tingui una trama d'intriga que n'esperona la lectura continuada, i, d'altra banda, per als lectors interessats a conèixer els mecanismes secrets de la construcció d'un llibre la relectura de *L'home manuscrit* és un plaer addicional.

Susanna Rafart **Les tombes blanques**

La Magrana Una de les sorpreses agradables de Sant Jordi: els contes de la Mediterrània que Susanna Rafart presenta: *Les tombes blanques*. Divuit relats amb un parell de referents que els relliguen: els escenaris on es desenvolupen les trames i la tipologia dels protagonistes que circulen pel seu interior. Pel que fa als escenaris l'autora ens ofereix un retrat molt ampli de les terres riberenques del nostre mar interior. Les seves històries ens porten de Menorca a Corfú, passant per Norfeu i les aigües adriàtiques. I allhora ens ofereixen un ampli mosaic de personatges desarrelats que han optat per fer un alto en el seu camí i buscar la proximitat del mar. Ja sigui fugint del passat, analitzant el present o redecorant el seu futur.

Libre de silencis i detalls subtils; evocador de calma, de pau. Per ser llegit a poc a poc i assaborint no només l'argument de cada conte sinó el riquíssim repertori de colors, olors, veus, músiques i sentiments amb què la poeta Susanna Rafart ens els va servint. Una autèntica festa.

Joan Miquel Oliver / Diego Muñoz

Susanna Rafart / Francesc Melcion

Manuel Baixauli / Francesc Sans

Ferran Torrent / kaiko

Ningú ha escombrat les fulles

Jordi Llavina
Amsterdam

D'uns mesos ençà l'obra de Jordi Llavina ha entrat en una fase nova que, sense renunciar al pòsit de llibres anteriors, apunta un camí digne de ser seguit de prop.

Primerament va ser *Diari d'un setembrista*, recent premi Crítica Serra d'Or al millor llibre de poesia, i ara aquest recull de contes aplegat sota el títol (manllevat al poeta xinès Wang Wei) *Ningú ha escombrat les fulles*.

He volgut emparentar tots dos llibres perquè tenen nexes força evidents: detallisme exquisit, mirada sobre la quotidianitat, sentiments profunds però controlats, intimisme... i una acurada manufactura que fa que connectin amb el lector al primer contacte.

Llavina ha trobat una via en la qual se sent còmode i això es percep en aquests textos. La vida és complexa, la solitud ens amenaça darrere de qualsevol cantonada, el temps dels amors i dels desamors ens ha anat omplint l'ànima de cicatrius, però al final de tot queda l'abstracció que ens dóna la literatura. Si fa no fa això ve a ser la vida, diu Llavina.

Isabel-Clara Simó / Miquel Anglarill

Isabel-Clara Simó El meu germà Pol

Bromera

De vegades em descobreixo somrient beatíficament mentre contemplo una pel·lícula, escolto una música o lleigeixo un llibre. No és, per desgràcia, una situació habitual, però amb el darrer llibre d'Isabel-Clara Simó m'ha passat.

Què té, doncs, aquest *El meu germà Pol*? M'atreviria a dir que, principalment, una veu narradora que és una delícia i una trama que funciona amb eficàcia sense sotrac ni innecessaris cops d'efecte. Costa d'oblidar aquesta Mercè de 12 anys que ens explica les seves vicissituds en una família en què ella i el seu germà Pol –29 anys i afectat per la síndrome de Down– són les úniques referències de seny i de treball.

Simó ha abordat un tema delicat i sovint perillós –pel risc de caure en el relat compassiu o lacrimogen– amb el pols ferm i el to encertat. Ens parla de la hipocresia que sovint amara les nostres relacions i de com, sense voler-ho, ens podem convertir en discriminadors dels que són diferents i ho fa de manera amena, tendra i directa.

Un llibre rodó.

Ferran Torrent Només socis

Columna

Un cop tancada amb *Judici final* la trilogia sobre l'actualitat valenciana que va obrir l'esplèndida *Societat limitada*, Ferran Torrent ens sorprèn ara amb una pirueta inesperada i reprèn la trama i els personatges de l'anterior llibre. Ben mirat, el que Torrent fa a *Només socis* és encara més agosarat: al costat de l'investigador Butxana hi posa l'escriptor Ferran Torres, que ja coneixíem de *Gràcies per la propina* i *La mirada del tafur*; i desenvolupa una trama nova a partir de referents amb què el lector ja està familiaritzat.

La nostra proposta per Sant Jordi

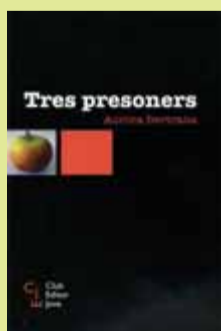
CLUB EDITOR

Postal de Copacabana
Stefanie Kremser

La cova del sol
Elias Khoury

Tres presoners
Aurora Bertrana

Un estiu a Mallorca
Llorenç Villalonga

Criatures obstinades
Aimee Bender

Joan Rendé **Un dimarts**

Proa

Tot i que ha anat publicant alguns llibres de contes, la veritat és que ens tenia una mica afamats de novel·la, Joan Rendé. Sobretot després d'aquell esplèndid *El barber violador* de fa onze anys, que va posar el llistó de l'exigència molt amunt.

Ara ha tornat a la palestra amb *Un dimarts*, una història que ens parla de personatges instal·lats en la maduresa i que, tanmateix, encara tenen la porta oberta a acollir l'esclat dels sentiments. Una història que contraposa llenguatges i visions del món diferents: d'una banda Estanislau Carpi, el protagonista principal, de seixanta anys, i de l'altra Rachel, la seva muller, amb la qual ja fa molts anys que manté una relació marcada per la rutina i la indiferència.

La monotonia de la seva vida, però, es trenca el dia que en el camí de Carpi es creua Valèria, una dona de quaranta anys i companya de feina que de seguida el captiva, fins a l'extrem que inicien una relació sota l'estigma de la clandestinitat.

Com sempre, la prosa de Rendé –un veritable luxe– és un dels valors positius del llibre. I, sortosament, no pas l'únic.

Les senyorettes de Lourdes**Pep Coll**

Proa

Davant del llibre guanyador de l'últim premi Sant Jordi aquest comentarista experimenta dues sensacions diferents. Una de francament positiva per la manera com Pep Coll ens apropa la figura poc coneguda –mal coneguda, fóra més exacte– de Bernadette Soubirous, la nena que ara fa justament cent cinquanta anys va tenir unes visions en una cova propera al poble de Lourdes, que de seguida es van atribuir a orígens divins.

És una feina d'investigació molt lloable la que es detecta darrere de les pistes del personatge i de l'entorn social i polític en què les aparicions varen tenir lloc. Fins i tot amb unes interessants ramificacions cap a la situació de la llengua gascona i la seva relació amb l'omnipotent llengua de l'Estat francès que admeten lectures en diversos nivells.

La sensació negativa, en canvi, em ve generada per la diguem-ne discutible solució narrativa d'instal·lar Bernadette al purgatori i de construir l'estructura del llibre al voltant d'una encara més discutible investigació periodística que acaba com el rosari de l'aurora en un capítol final decebedor.

Joan Daniel Bezonoff **Els taxistes del tsar**

Empúries

A poc a poc, llibre rere llibre i sense fer gaires escarafalls a la Catalunya del Nord es va generant una narrativa de gran nivell principalment a través de les figures de Joan-Lluís Lluís i Joan Daniel Bezonoff. La darrera novetat d'aquest autor nascut a Perpinyà el 1963 és un híbrid entre memòria familiar, reivindicació identitària i relat costumista que ens apropa a una Europa que ja fa molts anys que ha deixat d'existir, sobre els mapes si més no.

A la recerca dels seus orígens russos Bezonoff construeix una història amb considerables dosis d'humor que no amaguen les seves fòbies i simpaties personals a través de les peripècies vitals per l'avi Mitrofan i el seu germà Leonid a partir de la Gran Guerra del 1914. Unes peripècies que a tots dos els aboquen a l'exili i a personificar dues maneres molt diferents de viure la distància amb la terra nadiua: el desarrelament i l'enyorança.

Hi ha molta tendresa en aquest llibre. I una manera senzilla de fer propers sentiments molt profunds. Joan Daniel Bezonoff ha escrit una obra major sense que es noti.

Maria Barbal **Emma**

Columna

“Escriu per no oblidar-te, perquè no t'allunyis encara més de mi”. Aquesta és la frase que obre *Emma*, la més recent producció de Maria Barbal. Més endavant, gairebé cap al final, sentirem un personatge dir que Emma “feia la sensació d'haver viscut més d'una vida”. Vet aquí, doncs, un parell de frases que ens indiquen els eixos per on transita aquest llibre. Per una banda, l'intent de transcendir una existència marcada per la tragèdia. L'intent, per dir-ho breument, de vèncer la batalla contra l'oblit. Sobretot de qui estímem.

I per l'altra el desig d'aprofundir en la vida d'una dona que havia format una família convencional amb una mare, un marit i una filla i que en un moment determinat ho deixa córrer tot darrere d'un amor nou, diferent i fugaç que li resolgui, encara que temporalment, la situació d'insatisfacció que vivia. El camí de la plenitud a la degradació personal i social és el que Maria Barbal ens ensenya a *Emma*, una història que al lector li portarà ressons de casos recents però que ens equivocaríem molt si la llegíem només a la percaça d'elements morboses.

Albert Sánchez Piñol**Aquest Sant Jordi, sigui original**

Una vegada vaig visitar un missioner italià que residia al bell mig de la selva. L'home havia dedicat la seva vida a la causa dels pigmeus i m'explicava, molt afligit, que la violència estructural estava a punt de liquidar-los. Mentrestant ens envoltaven un centenar de pigmeus, tots amb una salut perfecta i interessadíssims en el debat sobre la seva extinció. Després se me'n va apropar un i em va demanar si seria tan amable de dur-li vídeos de Bud Spencer i Terence Hill, els seus ídols.

Què és el que fa singular el Sant Jordi d'aquest any? Doncs segurament que aquest any no hi ha hagut debat sobre Sant Jordi. Però encara té prou força una postura segons la qual Sant Jordi s'està morint o desvirtuant. Això sí: mentrestant, els carrers de Catalunya s'omplen amb, potser, milions de persones.

El que resulta menys confortant de la festa de Sant Jordi és el que té de tirania. Dictadura popular, sí, però dictadura al capdavant. Una coerció que es demostra per les coses que vostè no pot fer per Sant Jordi. Per Sant Jordi vostè no pot no comprar un llibre. Per Sant Jordi vostè no pot no comprar una rosa. M'agradaria saber quants catalans tenen el valor, el dia de Sant Jordi, de tornar a casa sense una rosa.

I si vostè és escriptor, els graus de servitud ja es multipliquen fins a l'infinit. Haurà d'anar amunt i avall a cop de xiulet (en certs casos això és literal), li ficaran micros a la boca en els llocs més insòlits, haurà d'escriure centenars de dedicatòries en sèrie que se suposen personalitzades. Fins i tot un metge de la Seguretat Social dedica més temps als seus pacients que els autors als seus lectors: un gargot i llestos, que hi ha cua.

I això sí és un escriptor d'èxit! En una humiliació suprema, en un càstig monstruós per a l'egolatria, la majoria dels nostres autors es passen el dia en casetes de fusta, tots sols, desitjant que aparegui algun lector misericordiós com si fossin gossets esperant que els adoptin.

Aquest any, sigui subversiu, sigui original: compri llibres tan sovint com pugui, menys per Sant Jordi. I l'endemà, 24 d'abril, encara que només sigui per una vegada, regali un ram sencer a la seva estimada. Quedarà com un senyor.

La batalla de Walter Stamm**Melcior Comes**
Destino

A poc a poc, a través de quatre llibres –mereixedors de premis importants com el Ciutat d'Elx, el Documenta, el Ciutat de Palma i el Josep Pla–, Melcior Comes s'ha anat fent un lloc destacat entre els escriptors catalans més joves.

Després d'escriure tres llibres que podríem situar en l'òrbita de la formació d'un món literari propi, en l'escena final d'*El llibre dels plaers immensos* Melcior Comes ens deixava pistes que feien pensar en un salt temàtic. Una decisió que, d'entrada, ja dona a entendre que estem davant d'un autor que sap el que vol i què ha de fer per arribar a obtenir-ho.

La batalla de Walter Stamm és un llibre ambiciós que trenca amb la seva trajectòria anterior. També és un llibre que peca d'un excés de truculència. Ha tingut la mala sort de coincidir amb la publicació de *Les benignes*, de Jonathan Littell, i encara que les intencions d'un autor i l'altre són diferents, la temptació d'establir comparacions és inevitable. I negativa per a Comes.

No estem davant del seu millor llibre, que quedi clar, però sí que em sembla digne de lloança trobar aquesta ambició en un autor que encara no ha arribat als trenta anys.

Narrativa estrangera**David Castillo****El sindicat de policies jueus****Michael Chabon**
Amsterdam / Mondadori

Espectacular novel·la del premi Pulitzer Michael Chabon, autor així mateix de *Chicos prodigiosos*, que va tenir una excel·lent adaptació cinematogràfica.

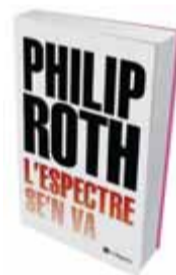
A *El sindicat dels policies jueus*, Chabon parteix de la premissa de la derrota dels jueus durant l'Holocaust i la guerra amb els àrabs del 1948. Expulsats d'Europa i de Palestina, una colònia important emigra cap al districte federal de Sitka, a Alaska, on crearan les seves institucions. Entre elles un servei de policia en el qual treballa Meyer Landsman, astut detectiu, però amb una vida totalment desestructurada. Fill d'un campió d'escacs que va arribar a Alaska després de patir els camps d'extermini, Landsman s'acaba de divorciar i viu en una pensió on assassinen un membre d'una família important de la

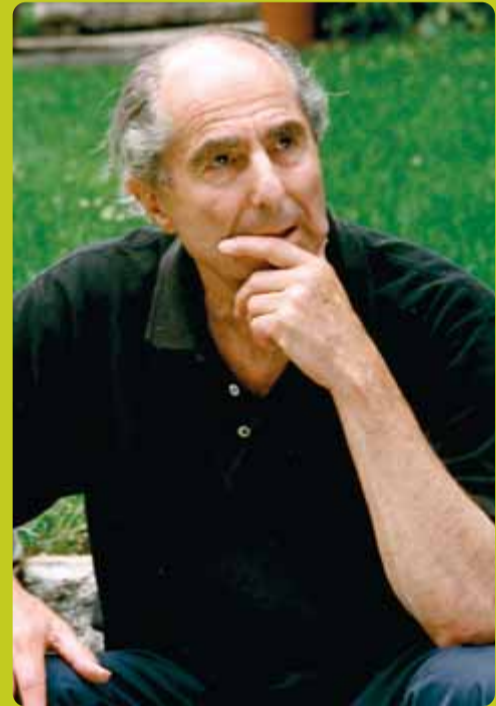
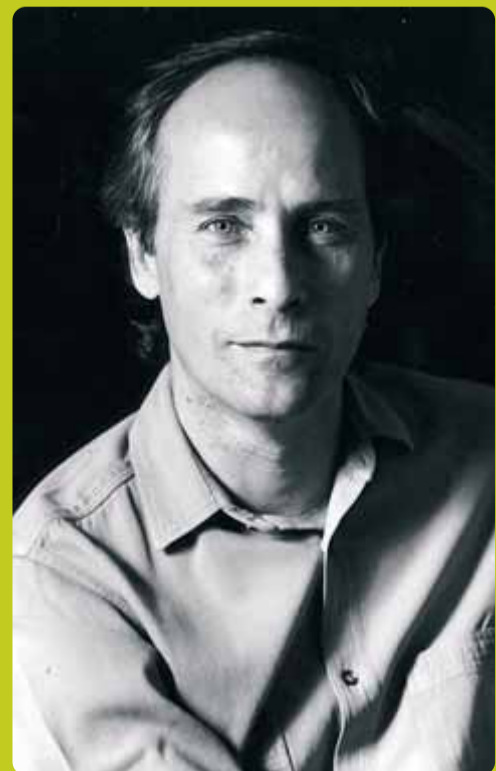
comunitat. Les investigacions el porten a viure els perills de la seva mateixa incertesa, en un temps d'absoluta crisi. Espectacular.

Richard Ford
Anagrama / Empúries**Acció de Gràcies**

Richard Ford ha creat una de les obres més estimulants de la nova narrativa nord-americana, sorgit de la generació que va ser anomenada com a *dirty realism*, al costat de Raymond Carver i Tobias Wolff. En la seva nova novel·la, *Acció de Gràcies*, Ford recupera un dels seus personatges emblemàtics, Frank Bascombe, que havia protagonitzat els dos primers llibres de la trilogia: *El cronista d'esports* i *Dia de la independència*. En aquesta ocasió, Bascombe és en un moment delicat de la seva existència: l'acaba d'abandonar la seva dona, que ha tornat amb el seu marit, a qui donava per mort, i s'ha hagut de sotmetre a un agressiu tractament radioactiu per superar un càncer de pròstata. Com a la novel·la anterior del cicle, Bascombe treballa d'agent immobiliari per la rodalia de Nova York. El llibre és una mirada esmolada sobre els temps actuals d'un dels grans poetes de la novel·la nord-americana.

Philip Roth
La Magrana / Mondadori**L'espectre se'n va**

Com el personatge de Ford, el protagonista de la nova novel·la de Roth, Nathan Zuckerman, ha patit un càncer de pròstata, que l'ha deixat impotent i incontinent. Quan torna a Nova York per sotmetre's a un tractament pal·liatiu queda fascinat per una admiradora, casada amb una jove promesa, amb els quals intercanvia la seva casa de camp per l'apartament dels joves a Manhattan. Mentrestant, Zuckermann es retrobarà amb els fantasmes del passat, l'examant del seu mestre, que havia protagonitzat la primera novel·la d'aquest cicle, i un jove lleó que insisteix a fer una biografia del vell mestre, avui oblidat. Aquest mosaic de personatges li serveix per reconstruir els triangles que havia viscut en la joventut. El pas inexorable del temps, la decadència física i el record componen el fresc d'una novel·la crepuscular i pessimista, de gran profunditat moral i literària, que serà l'última del cicle de Nathan Zuckerman. Millor impossible. Roth es torna a situar al cim de la narrativa contemporània com el gran novel·lista del canvi de segle.

Michael Chabon/Robert Ramos**Philip Roth**/Nancy Crampton**Richard Ford**/Ricardo Sánchez